

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Krasznai András ügyvéd által képviselt felperesnek a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Elnöke alperes ellen ideiglenes műemléki védelem alá helyezés tárgyában hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben a Fővárosi Bíróság 2008. október 10. napján kelt 9.K.30.911/2008/6. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 7. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 9.K.30.911/2008/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A le nem rótt 36.000 (azaz harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes tulajdonában álló Budapest kerület szám alatti, hrsz. alatt felvett ingatlant a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Felügyeleti Igazgatóság Fővárosi Irodája a 2007. március 30-án kelt 460/1849/001/2007. számú határozatával a 2001. évi LXIV. törvény (Kövtv.) 31.§ (1) bekezdés a) pontja alapján egy évi időtartamra ideiglenes műemléki védelem alá helyezte és elrendelte a határozat azonnali végrehajtását, figyelemmel arra, hogy a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Dokumentációs Igazgatósága 2007. március 30-án - melyről aznap a 600/0891/003/2007. ügyirat számú levelében értesítette a felperest - a jelölt lakóház egyedi műemléki védetté nyilvánításának szakmai előkészítését megkezdte.

A határozattal szemben előterjesztett felperesi fellebbezés elbírálásának ideje alatt a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Elnöke 2007. október 31. napján az egyedi védetté nyilvánítási eljárást - az érdekeltek értesítése mellett - megszüntette, majd 2007. november 23-án - az épület városképi jelentősége és az épület értékeinek megóvását jelentő tulajdonosi biztosíték hiányában, korábbi álláspontját megváltoztatva - a tárgybeli ingatlant védelemre javasolta a miniszternek, azonban erről a felperest elmulasztotta tájékoztatni. Ezt követően a 2007. december 12. napján kelt 130/0356/005/2007. számú határozatával az alperes az elsőfokú határozatot az indokolás kiegészítésével helybenhagyta.

Megállapította, hogy a védetté nyilvánítás előkészítésének idejére a hatóság külön indokolás nélkül helyezheti ideiglenes védelem alá a védeni kívánt értéket. Az időközben benyújtott bontási engedélykérelemre figyelemmel a Kövtv. 31.§ (1) bekezdés b) pontja alapján is indokoltnak látta az ideiglenes védelem elrendelését. Nem tekintette ügyfélnek az ingatlan tulajdoni lapján szereplő széljegy jogosultját, és ez okból a határozat részére történő kézbesítésének elmaradását nem minősítette jogsértőnek.

A felperes keresetében az alperesi határozat hatályon kívül helyezését kérte, állítva, hogy az alperesi határozat sérti a Kövtv. 31.§ (5) bekezdését, mert a védetté nyilvánítási eljárás megszüntetésre került, és ezért az ideiglenes védettséget is meg kellett volna szüntetni. Sérelmezte, hogy a védetté nyilvánítási eljárás újbóli megindításáról nem értesült, és a hatóság nem tekintette ügyfélnek az ingatlan tulajdonjogát megszerző gazdasági társaságot, és részére a határozatot nem kézbesítette.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a másodfokú határozat meghozatalának időpontjában az ingatlan védetté nyilvánításának előkészítése a 2007. november 23-i döntés következtében folyamatban volt, így a Kövtv. 31.§ (5) bekezdését nem sértette a határozat, az ideiglenes védelem alá vételt nem kellett megszüntetni. Az elsőfokú határozat meghozatalát követően benyújtott bontási engedélyre figyelemmel a megváltozott tényállás értékelését is jogszerűnek minősítette. Rámutatott arra, hogy a felperes keresetösségi joga korlátozott, közvetlen érdeksérelem hiányában nem vitathatja, hogy a vele szerződő gazdasági társaság részére a határozatok kézbesítése miatt nem került sor, ez okból az eljárásjogi kifogását érdemben nem vizsgálta.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és a kereseti kérelme szerinti döntés meghozatalát kérte. Állította, hogy a jogerős ítélet sérti a Kövtv. 31.§ (5) bekezdését, mert az egyedi műemléki védetté nyilvánítási eljárást az alperes 2007. október 31-én megszüntette és ezért az ideiglenes védettséget is meg kellett volna szüntetnie. Sérelmezte, hogy az alperes a védetté nyilvánítási eljárás megszüntetéséről szóló döntését visszavonta, arról tényleges ok hiányában rendelkezett, a visszavonásról - értelmezése szerint az új eljárás megindításáról - nem tájékoztatta. Kifogásolta, hogy a fellebbezését elutasító másodfokú határozat a bontási engedélykérelem figyelembe vételével megváltozott tényálláson alapult, és az elsőfokú döntés elleni fellebbezését az alperes nem a 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 104.§ (3) bekezdése szerint bírálta el, a megváltozott tényálláson alapuló döntéssel gátolta őt jogorvoslati jogának gyakorlásában.

Allította, hogy a lényeges eljárási szabálysértéseket az elsőfokú bíróságnak kereseti kérelem hiányában is értékelnie kellett volna.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és megállapította, hogy az nem jogszabálysértő a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott okokból.

A jogerős ítélet nem sérti a 2001. évi LXIV. törvény (Kövtv.) 31.§ (5) bekezdést, mert az ideiglenes védettség megszüntetésének törvényi feltétele a másodfokú határozat meghozatalának időpontjában nem állt fenn.

A védetté nyilvánítási eljárás a műemléki értékek védelmét célzó, szakmai előkészítő és nem hatósági tevékenység, melyre a 2004. évi CXL. törvény (Ket.) szabályai nem alkalmazhatók. Az előkészítési folyamat megindításáról és megszüntetéséről a hatóság a Kövtv. 29.§ (2) bekezdése alapján köteles értesíteni az érdekelteket. Az értesítés elmaradásának jogkövetkezményeiről, de az épület műemléki értékéről alkotott szakmai vélemény megváltoztatásának feltételeiről sem tartalmaz a törvény rendelkezéseket, a szakmai álláspont megváltoztatását nem tiltja. Az érdekelt értesítése elmaradásának levonható jogkövetkezménye - hatósági eljárás hiányában - nincs, és önmagában a hatóság szakmai véleményének megváltoztatása sem kifogásolható.

A védetté nyilvánítási eljárás, mint mögöttes eljárás azonban alapja lehet egy hatósági eljárásnak, a Kövtv. 31.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti ideiglenes védelem alá vételnek, és csak az erről rendelkező jogerős közigazgatási határozatnak a bírósági felülvizsgálatára van lehetőség, de ebben az esetben is kizárólag a hatósági intézkedések tekintetében.

Figyelemmel arra, hogy a felülvizsgálati eljárás, mint rendkívüli jogorvoslat tárgya a Pp. 270.§ (2) bekezdése alapján csak a jogerős ítélet (illetőleg az ügy érdemében hozott jogerős végzés) lehet, és az elsőfokú bíróság a Pp. XX. fejezete alapján az egyedi hatósági határozat törvényességéről dönthetett ítéletében, és a bírósági felülvizsgálat a hatósági eljárással párhuzamosan folyó szakmai előkészítő tevékenységre - erre vonatkozó külön rendelkezés hiányában - nem terjedhetett ki, ezért a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban kizárólag az ideiglenes védelem alá

vétel érdekében meghozott alperesi határozat törvényességét megállapító jogerős ítélet jogszerűségét vizsgálhatta.

Az elsőfokú bíróság helytállónan állapította meg az alperesi határozat törvényessége körében, hogy az ingatlan védetté nyilvánításának előkészítése miatt az ideiglenes védelem alá helyezés törvényes és megalapozott volt, mert a másodfokú határozat meghozatala időpontjában a felperes tulajdonában álló épület védetté nyilvánítása érdekében az alperesi hatóság - szakmai álláspontját megváltoztatva - azt védelembe vételre javasolta a miniszternek, így a Kövtv. 31.§ (5) bekezdése szerinti azon feltétel, hogy a védetté nyilvánítás nem volt indokolt és az ideiglenes védettséget meg kell szüntetni, nem állt fenn.

A jogerős ítélet nem sértheti a Ket. felülvizsgálati kérelemben nevesített rendelkezését sem, mert a bíróság nem a Ket., hanem a Pp. rendelkezéseinek alkalmazásával jár el, és ez okból bármely cselekménye kizárólag a Pp. szabályait sértheti.

Helytállónan állapította meg a jogerős ítélet azt is, hogy a másodfokú hatóság nemcsak az elsőfokú határozat meghozatala idején fennálló tényeket és körülményeket értékelheti, mert a fellebbezési eljárásban új tény és bizonyíték is felhozható, mely értelemszerűen nemcsak az ügyfél javára, hanem terhére szolgáló körülmények figyelembevételét is lehetővé teszi, ezért okszerűen fogadta el az elsőfokú bíróság annak alperesi értékelését, hogy a kérdéses műemléki érték fennmaradását veszélyeztető bontási kérelem került előterjesztésre, és ez a Kövtv. 31.§ (1) bekezdés b) pontja alapján is megalapozta az ideiglenes védelem alá helyezést.

A fentiekre tekintettel a jogerős ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályokat, ezért azt a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel.

A pervesztes felperes személyes illetékmentessége folytán a felülvizsgálati illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2009. november 25.

Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke,
Kincső sk. előadó bíró, Dr. Márton Gizella sk. bíró

Dr. Tóth

